

DAWCA (40) *sb m*

Pierwsze a pochylone, drugie jasne.

sg N dāvca (10). ◇ *G* dāvce (2) *KrowObr*, *GrabowSet*, dāvcy (1) *SkarŻyw*. ◇ *A* dāvce (9) [w tym: -e (1)]. ◇ *I* dāvca (7). ◇ *L* dāvcy (1). ◇ *V* dāvco (3) *KrowObr*, *ArtKanc*, *LatHar*, dāvca (2) *HistRzym*, *KochFr*. ◇ *pl N* dāvcy (1). ◇ *A* dāvco(w) (3), dāvce (1); -(o)w *WujJud* (2); -(o)w : -e *KrowObr* (1 : 1).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde XVI i XVIII w.*

Ten, który daje; dator, praebitor Calep, Cn; liberalis Calep; largitor, praestitor, tributor Cn [w tym: o osobach *Trójcy św.* (31), o *Matce Boskiej* (3)] (40) : Ale też y Świętych z pokory wzywąć nie opuścżamy/ nie iáko dawcow [...] ále áby nam fwoiá przyczyná v Bogá to o co prósimy/ otrzymáli *WujJud* 55; *Calep* 337b, 598b, 829a; Przeto im wżytko dawał z niebá Bog łáfkáwy/ [...] dawcá práwy. *ZbylPrzyg* B4v.

dawca czego (32): Nic nie przydawaymy słowu Bożemu/ boć ieft dofkonále fámo w łobie/ iáko y dawcá iego dofkonály ieft *GrzegRóżn* [I4v]; *KuczbKat* 385; *WujJud* 55, 184; *SkarŻyw* 482; *WujNT* 580, 626; Twórcá rzeczy y zbáwienia/ Dawcá ieft dobrého mienia *ZawJeft* 16. *Cf Wyrażenia.*

Wyrażenia: »dawca chwały« (1): przetoż y świętych Bożych ták o przyczynę prósimy; że ich nigdy z Chryśtuśem Pánem/ dawcá łáłki y chwały/ nie rownamy. *LatHar* +11.

»dawca darow« (2): Przydż ku nam Oycze vbogich/ przydż k nam dawco dárow fwyh *ArtKanc* H12 [przekład tego samego tekstu] *LatHar* 367.

»dawca wszego (a. wszytkiego) dobra (a. dobrego)« [szyk 6 : 2] (8): O boże dawcá wżego dobrego/ to Kfiążę ma wżytko czego ferce iego żáda *HistRzym* 52; Rozumiey wzywąć/ iáko Bogá/ iáko dawcę wżego dobrá. *WujJud* 57, 55, 55v, 184; *RejPosRozpr* b4; *KochFr* 125; *GosłCast* 18.

»dawca łaski« (2): *LatHar* +11; [*Maryja*] dawcá łáłki bylá nápełnioná. *WujNT* 194.

»miłosierny dawca« (1): Abowiem oddawa iá y płáci iáko fpráwiedliwy fędzia/ á nie tylko iáko miłosierny dawcá. *WujNT* 742.

»dawca odpuszczenia grzechow« (6): Przydż Márya Dawco odpuścżtzenia grzechow. *KrowObr* 176v; I co ieft przeciw fíe Syná Bożego/ [...] y dawce odpuścżtzenia grzechow *KrowObr* 192v, 167v, 192v, 193v [2 r.].

»ochotny dawca« = *hilaris dator PolAnt, Vulg* (2): Bo ochotnego dawcę miłuje Bog. *BudNT* 2.Cor 9/7 [przekład tego samego tekstu] *WujNT* 2.Cor 9/7.

»dawca prawa, praw« [szyk 1 : 1] (1 : 1): Legislátor. Rechtgeber. Praw dawca. *Mymer*¹ 9v; Z ktorých rozumieć będą/ iż dawcá Práwá tego máiá fwego Stworzyćielá *KuczbKat* 270.

»zakonu dawca« (1): ktore [błuznierstwo heretyckie] mienić śmiáło/ iżby inny był ftárego/ á inny Nowego zakonu dawcá. *SkarŻyw* 2.

»dawca zbawienia« (1): iż y Káplani/ y świętości/ fá iákoby nacżynia ku grzechom odpuścżeniu/ przez ktore fám Pan Chryśtus dawcá zbáwienia/ grzechow odpuścżenie y vśpráwiedliwienie w nas fpráwuie. *KuczbKat* 85.

»dawca żywota« [szyk 2 : 2] (4): Zdrowá bądź Pánno/ ktoraś nieogárnionego wżywoćie fwym ogárnęłá/ Chryśtuśa żywotádawcę wychowáłás nam *SkarŻyw* 119, 67, 112; Idę/ do dawce żywotá/ fchorzáły *GrabowSet* O2v.

Szeregi: »dawca, (i) sprawca« (2): iż Pan Chrystus iest dawcą/ íprawcą/ y przyczyną zářługuiącą/ íprawiedliwořci y řwiątobliwořci oney *WujNT* 580, 626.

»dawca i zbawiciel (*a.* wybawiciel)« (2): Wzywamy tedy Páná Bogá/ iáko iedynego dawce wřzego dobrego/ y zbáwićielá ode wřzego złego. *WujJud* 55, 184.

Synonimy: *darownik, podarca.*

Cf 2. DANIEC, **DAWACZ**, [**DOBRODAWCA**]

HJ